

Warszawa, dnia 20 listopada 2023 r.

ZPA.070.4.29.2023.MB

ISiM | 593 | 2023

Szanowna Pani
dr hab. Joanna Sobiesiak, prof. UMCS
Dziekan Wydziału Historii i Archeologii
Uniwersytetu Marii Skłodowskiej Curie
Plac Marii Curie-Skłodowskiej 4A
20-031 Lublin

Szanowne Pani Profesor,

zapraszamy uczonych, studentów, doktorantów i wszystkich zainteresowanych historią Polski XX wieku do korzystania z zasobów archiwalnych i bibliotecznych Instytutu Pileckiego, który już niedługo otworzy dla publiczności swoją siedzibę przy ulicy Siennej 82 w Warszawie. Zachęcamy do zapoznania się z poniższą informacją o naszych zbiorach.

Instytut Pileckiego został utworzony w 2017 roku w celu pogłębienia interdyscyplinarnej i międzynarodowej refleksji naukowej nad historią Polski w XX wieku, naznaczonym konfrontacją z dwoma totalitaryzmami: niemieckim nazizmem i sowieckim komunizmem. W związku z tym od ponad pięciu lat gromadzimy i udostępniamy źródła pozwalające zrozumieć dwudziestowieczne losy Polski i jej obywateli.

W celu ułatwienia pracy badaczom stworzyliśmy nowatorskie archiwum cyfrowe, dzięki któremu można w łatwy sposób zapoznać się ze zgromadzonymi przez nas źródłami. Nasze archiwum to obecnie:

- ponad **30 tysięcy jednostek archiwalnych**,
- ponad **trzy miliony stron materiału źródłowego**,
- ponad **1400 notacji** nagranych w ramach programu Świadkowie Epoki.

W naszych zasobach zgromadziliśmy dokumenty z wielu krajów, zarówno zachodnich (Irlandia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Wielka Brytania) jak i wschodnich (Estonia, Litwa, Ukraina), w tym z największych i najważniejszych światowych archiwów:

- niemieckie Bundesarchiv,

PS

- brytyjskie National Archives,
- archiwum Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Do najcenniejszych pozyskanych przez nas materiałów należą:

- pełny zbiór materiałów wytworzonych przez działającą w latach 1943–1948 Komisję Narodów Zjednoczonych ds. Zbrodni Wojennych,
- wszystkie akta postępowań wszczętych przez Centralę Badania Zbrodni Narodowosocjalistycznych w Ludwigsburgu.

Każda osoba zainteresowana naszymi zbiorami może dokonać wstępnej kwerendy za pośrednictwem strony www.archiwum.institutpileckiego.pl, na której znajdują się opisy udostępnianych przez Instytutu materiałów oraz pełnotekstowa wyszukiwarka, ułatwiająca kwerendę. Natomiast, aby zapoznać się z treścią pozyskanych przez nas dokumentów należy skontaktować się z nami i przyjść do naszej czytelnicy.

Niezwykle ważną częścią naszego archiwum jest portal Zapisy Terroru – nowoczesne przedsięwzięcie z pogranicza badań naukowych, popularyzacji historii i szeroko rozumianej kultury pamięci, dostępny pod adresem www.zapisyterroru.pl. Jest to jeden z największych zbiorów świadectw, w tym zeznań pod przysięgą, ludności cywilnej okupowanej Europy, dostępny online. Dzięki pełnotekstowej wyszukiwarce i systemowi haseł (tzw. tagów) użytkownik szybko trafia na interesujące go zeznania. Zbiór udostępnianych przez nas świadectw stanowią przede wszystkim pochodzące z Instytutu Pamięi Narodowej zeznania składane przed Główną Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce oraz kwestionariusze zebrane przez Samodzielny Referat Historyczny Polskich Sił Zbrojnych przy Dowództwie Sił Zbrojnych w ZSRR, przechowywane obecnie w Instytucie Hoovera w Stanach Zjednoczonych. Obecnie na Zapisach Terroru udostępniamy:

- ponad **13,5 tysiąca świadectw**,
- ponad **4,5 tysiąca** z nich zostało **przetłumaczonych na język angielski**,
- ponad **500 relacji dot. rosyjskich zbrodni w Ukrainie**, zebranych przez działające przy Instytucie Centrum Lemkina i udostępnianych w ramach specjalnej kolekcji w siedzibie Instytutu.

Zapraszamy również do korzystania ze zbiorów biblioteki Instytutu Pileckiego, której zakres tematyczny zbiorów nawiązuje do badań i projektów prowadzonych w Instytucie. Większość publikacji dotyczy historii XX w ze szczególnym uwzględnieniem totalitaryzmu niemieckiego i sowieckiego. W bibliotece można korzystać z:

- ponad **15 000 woluminów książek drukowanych**;
- publikacji elektronicznych, map oraz czasopism w języku polskim, a także w językach obcych;
- wielu opracowań unikatowych w skali kraju;
- obszernej serii wspomnień Ocalonych z Holocaustu, wydanej przez Yad Vashem;
- bogatej kolekcji baz danych, m.in.: USC Shoah Foundation – Visual History Archive, Ancestry Library, ProQuest, JSTOR czy EBSCO.

Zbiory biblioteki są sukcesywnie poszerzane o nowe pozycje, nabywane poprzez zakupy i pozyskiwane w formie darów. Wspierając badania prowadzone przez pracowników Instytutu staramy się zaspokoić ich potrzeby czytelnicze, kupując wskazane przez nich tytuły i zagadnienia.

Zależy nam na tym, aby czytelnie w Warszawie oraz w berlińskim oddziale były atrakcyjnym miejscem pracy dla badaczy oraz stypendystów z Polski i z zagranicy. W tej chwili powstaje nowa siedziba przy ul. Siennej 82 w Warszawie, gdzie znajdzie się nowoczesna czytelnia, spełniająca wszelkie standardy placówki naukowo-badawczej. Mamy nadzieję, że w nawiązaniu do koncepcji Raya Oldenburga, czytelnia stanie się dla użytkowników trzecim miejscem. Już teraz zapraszamy do zapoznania się z naszym katalogiem dostępnym pod adresem: biblioteka.instytutpileckiego.pl, i do umówienia się do tymczasowej czytelni. Zapraszamy do kontaktu mailowego: biblioteka@instytutpileckiego.pl, czytelnia@instytutpileckiego.pl.

Będziemy wdzięczni za przekazanie tej informacji pracownikom naukowym oraz studentom wydziałów.

dr hab. Magdalena Gawin

 DYREKTOR
 INSTYTUTU PILECKIEGO